

Motion till riksdagen 2011/12:U235

av Peter Rådberg m.fl. (MP)

Klustervapen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska skrota det svenska klustervapnet Bombkapsel 90.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bistånd till minröjning och stöd till överlevande.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en särskild lag som förbjuder investeringar i klustervapen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige, i enlighet med säkerhetsrådets resolution 1325, bör främja kvinnors deltagande under förbudet.

Motivering

I september hölls ett möte i Beirut, Libanon, för att diskutera och utarbeta strategier för internationellt förbud mot klustervapen. Sverige fick medverka endast som observatör eftersom vi i dag, nästan tre år efter att vi skrev under avtalet, ännu inte har ratificerat det.

Användningen av klustervapen får fruktansvärda konsekvenser. 98 procent av dem som drabbas är civila och av dessa är 40 procent barn. Därför har det internationella samfundet uppmärksammat det urskillningslösa mänskliga lidande klustervapen orsakar.

Klustervapnen utvecklades under kalla kriget och är anpassade efter den tidens krig. Tanken var att man bland annat skulle ha klusterbomber som kunde spränga sönder tanks som befann sig i terräng och som var svåra att komma åt. Klusterbomber passar inte in i ett ”modernt krig”. Klustervapen är ett anfällsvapen och har inte använts i försvarssyfte.

Fel! Okänt namn på

År 2008 skrev ett stort antal stater, däribland Sverige, under ett internationellt förbud mot klustervapen. Hittills har 109 länder skrivit under förbudet och 61 länder har ratificerat. Men regeringen har ännu inte presenterat en proposition till riksdagen om ratificering, det vill säga att göra förbudet juridiskt bindande för Sverige.

Därför satt Sverige på åskådarplats vid den internationella nedrustningskonferens om klustervapen som hölls i Beirut i september.

Slipper redogöra

Därmed är Sverige inte heller skyldigt att redogöra inför övriga stater hur vi efterlever förbudet. Detta är ytterst olyckligt eftersom rapportering och öppenhet är grundbultar för förbudets efterlevnad.

Arbetet med att förbjuda klustervapen är historiskt. Det var tack vare samarbetet mellan det civila samhällets organisationer och ett antal välvilligt inställda stater som Norge och Nya Zeeland som förbudet blev till. En liknande process låg under 1990-talet bakom förbudet mot personminor. Det är ett förbud som har kommit att bli en så stark internationell norm att även stater som inte har skrivit under det påverkas. I dag vill knappt någon stat förknippas med personminor och användandet av dem har i princip upphört.

Måste höja ambitionsnivån

Det är vår övertygelse att klustervapenförbudet kan gå samma väg och det bör Sverige göra allt för att främja. Men då måste regeringen höja ambitionerna och sätta nedrustningsfrågorna betydligt högre på dagordningen.

Stockholm den 29 september 2011

Peter Rådberg (MP)

Stina Bergström (MP)

Mehmet Kaplan (MP)

Valter Mutz (MP)

Ulf Holm (MP)

Mats Pertoft (MP)

Bodil Ceballos (MP)

Jan Lindholm (MP)

Esabelle Dingizian (MP)